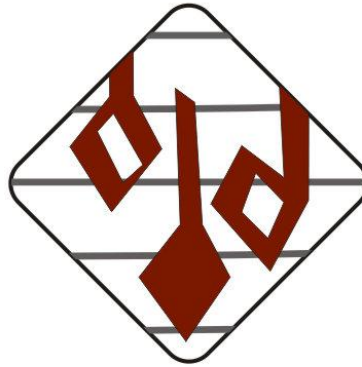

PEDAGÓGIAI PROGRAM

*Szabolcsi Bence
Zeneiskola*

Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

Készült: 2000. október hónapban

Módosítva: 2004. május és szeptember hónapban

2011. január és szeptember hónapban

2013. március hónapban

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	4
I. A SZABOLCSI BENCE ZENEISKOLA BEMUTATÁSA, A TÁRSADALMI KÖRNYEZETBEN VALÓ ELHELYEZKEDÉSE	4
1. AZ ISKOLA HIVATALOS ADATAI	4
2. ISKOLÁNK RÖVID TÖRTÉNETE	5
3. ISKOLÁNK SZEREPE A KERÜLET ÉLETÉBEN	6
4. TOVÁBBI KAPCSOLATAINK	7
II. ZENEISKOLÁNK JELENLEGI MŰKÖDÉSI STRUKTÚRÁJA, SZEMÉLYI FELTÉTELEK	8
1. AZ ISKOLA SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE, MUNKATÁRSAI	8
1.1. Pedagógusok	9
1.2. Az iskolában működő egyéb szervezetek	10
2. TANULÓI LÉTSZÁM	10
3. KIHELYEZETT TAGOZATOK	11
III. ZENEISKOLÁNK NEVELÉSI PROGRAMJA	12
1. ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK	12
1.1. A zeneiskola funkciói	12
1.2. Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói	12
1.3. A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai	13
2. ZENEISKOLÁNK OKTATÓ-NEVELŐ MUNKÁJÁNAK JELLEMZŐI, SPECIÁLIS TERÜLETEI	14
2.1. Alapelveink	14
2.2. Céljaink	14
2.3. Feladataink	15
2.4. Eszközök	15
2.5. Eljárások	16
3. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	16
4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	17
5. A TEHETSÉG, A KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	18
6. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES, A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE	19
6.1. Tárgyi feltételeink	19
6.2. Fejlesztési szükségletek	21
7. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI	22

7.1.Kapcsolattartás a szülőkkel	22
7.1. Az iskola, a pedagógusok és a növendékek kapcsolattartási formái	22
7.2. A kapcsolattartás speciális formája, az osztályfőnöki munka	23
IV. ZENEISKOLÁNK HELYI TANTERVE	24
1. A ZENEISKOLAI KÉPZÉS SZERKEZETE, ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI	24
2. ZENEISKOLÁNK TANSZAKAINAK KÉPZÉSI STRUKTÚRÁJA	25
2.1. A főtárgyi képzési idő	25
2.2. A korrepetíció heti időkerete	26
2.3. A kötelező tárgyak képzési ideje	27
2.4. A tanítási órák időtartamának összefoglalása	28
3. A KOTTÁK ÉS TANKÖNYVEK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	28
4. A TANULÓI JOGVISZONNYAL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK	29
5. A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI, A TOVÁBBTANULÁS LEHETSÉGES IRÁNYAI	30
5.1. Magasabb évfolyamba lépés	30
5.2. Továbbtanulás	31
6. A BESZÁMOLTATÁS ÉS SZÁMONKÉRÉS FORMÁI	31
7. A TANULÓK ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK FORMÁI	32
8. A TANULÓK TUDÁSSZINTJÉNEK IDŐSZAKOS MÉRÉSE	33
V. A ZENEISKOLA SZOLGÁLTATÁSAI	34
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	35
MELLÉKLETEK	36
1. számú: Tantervi kiegészítések 2000. (zongora, szolfézs, zenetörténet, történelmi társastánc)	
2. számú: Nyilatkozat tantervek elfogadásáról	
3. számú: Jegyzőkönyv az eredeti PP elfogadásáról 2000.	
4. számú: Jegyzőkönyv a módosított PP elfogadásáról 2004.	
5. számú: Jegyzőkönyv a módosított PP elfogadásáról 2011. január.	
6. számú: A 27/1998.(VI.10.) MKM rendelet módosítására kiadott 3/2011.(I.26.) NEFMI rendelet tantervi programjai	
7. számú: Zongora tantervi kiegészítés 2011. szeptember.	
8. számú: Szolfézs tantervi kiegészítés 2011. szeptember.	
9. számú: A Zenei munkaképesség-gondozás tanterve.	
10. számú: Jegyzőkönyv a módosított PP elfogadásáról 2011. szeptember.	
11. számú: Jegyzőkönyv a módosított PP elfogadásáról 2013. május	

BEVEZETÉS

Ez a pedagógiai program a következő dokumentumok alapján készült:

- A Magyar Köztársaság Alkotmánya;
- A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt) ide vonatkozó paragrafusai;
- A 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról;
- A 32/1999.(VIII. 18.) OM. rendelet „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról” szóló 27/1998.(VI. 10.) MKM. rendelet módosítása;
- A gyermeki jogok chartája;
- A többször módosított 1992. évi XXXIII. törvény a “Közalkalmazottak jogállásáról” ide vonatkozó paragrafusai;
- Az intézmény Szakmai Alapdokumentuma.

I. A SZABOLCSI BENCE ZENEISKOLA BEMUTATÁSA, TÁRSADALMI KÖRNYEZETBEN VALÓ ELHELYEZKEDÉSE

1. AZ ISKOLA HIVATALOS ADATAI

Az intézmény neve: Szabolcsi Bence Zeneiskola, AMI (Alapfokú Művészeti Iskola)

- székhelye: Központi épülete: 1052 Budapest, Vármegye utca 9.

Kihelyezett tagozatok működnek a kerület általános iskoláiban. Számuk változó az igények szerint, a zeneiskola tanulói létszámától és az iskolák lehetőségeitől függően.

Alapító és működtető: Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat
1051 Budapest, Erzsébet tér 4.

Fenntartó: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ 1055 Bp. Szalay utca 10-14.

Az intézmény jogállása: részben önálló jogi személy

Az intézmény tevékenysége: alapfokú zenei oktatás és nevelés

2. ISKOLÁNK RÖVID TÖRTÉNETE

A Belváros területén a múlt század végén, e század elején szórványosan folyt magán zeneoktatás. A lehetőségek kiszélesítését ill. a zene szélesebb rétegekhez való eljuttatását szolgálta a városatyák határozata, melynek alapján 1910-ben Budapest Székesfőváros Zenetanfolyamai néven szervezett zeneoktatás kezdődött. Ehhez adott négy helyszínt ez a belvárosi kerület.

A tanfolyami jelleg tartott egészen 1952-ig. (Emellett a fővárosban természetesen több helyen is működött kiváló magán zeneiskola, pl. a Fodor Zeneiskola a VI. kerületben). Ekkor határozott úgy a Fővárosi Tanács, hogy a tanfolyamokat és magán zeneiskolákat egyesítve megalakítja a Fővárosi Zeneiskolai Szervezetet, ezzel biztosítván a zeneoktatás iskolaszerűségét. Nyolc körzet alakult, kerületünk az 5. számú körzethez tartozott.

1957-ben létrehozták a 9. számú körzetet, melynek központja az Irányi u. 3. vagyis a "mi" épületünk lett, ahol három másik iskolával együtt használtuk az Angolkisasszonyok egykori épületét. A fővárosi felügyelet megmaradt ezután is, a zeneoktatás nagy része azonban a környező általános iskolákban folyt, mivel a központban csak néhány saját használatú hangszeres termünk volt.

Elhelyezési nehézségeink azzal sem enyhültek, hogy 1968-ban a főváros decentralizálási intézkedései nyomán megalakultak a kerületi zeneiskolák, vagyis a fenntartói jogok átkerültek a kerületi tanácsok hatáskörébe. Épület nem járt az önállósággal. Iskolánk neve ettől kezdve Fővárosi V. kerületi Állami Zeneiskola lett. Továbbra is nagyrészt a kerületi általános iskolák tantermeit használtuk zeneoktatásra.

1984-ben felvettük Szabolcsi Bence, a magyar zenetörténet-írás és zenetudomány XX. századi legkiválóbb képviselőjének nevét (aki véletlenül épp a kerületi Szent István Általános Iskola tanulója is volt). Azóta ápoljuk emlékét, 1998 óta pedig évenként Szabolcsi Bence Emlékérmeket adunk ki halálának évfordulóján.

Amióta kerületi fennhatóság alá került az iskola, szinte folyamatosan napirenden volt, legalábbis kérelmi szinten, hogy oktatási-nevelési munkánkat méltó körülmények között végezhessük saját, zeneiskolának kialakított épületben, megfelelő felszereltséggel stb. Erre végül 1997-ben került sor.

Ekkor foglalhattuk el gyönyörű, esztétikus, célszerűen kialakított és majdnem az új tantervnek megfelelő eszköz-ellátottságú régi-új otthonunkat a Vármegye utcában. A „megfagyott zene” és az élő zene csodálatos találkozása ez az épület, amely örömeire szolgál növendéknek, tanárnak, szülőnek egyaránt.

3. ISKOLÁNK SZEREPE A KERÜLET ÉLETÉBEN

A Szabolcsi Bence Zeneiskola növendéklétszáma évek óta kb. 600 fő. A kerületi gyerekek aránya 40% körül mozog. Ennek oka a belvárosi régió sajátos tulajdonságai (bank negyed, üzleti negyed stb.). A növendékek mintegy kétharmada jár a Vármegye utcai központi épületbe, a többiek oktatása továbbra is a kerület általános iskoláiban folyik. Ezt az állapotot nem épületünk szűkösége eredményezi (bár minden tanár szívesen tanítana az ideálisnak mondható központi helyen), hanem részben tanítási rendszerünk (hetente többször kell viszonylag rövid időre bejönni a zeneiskolába), részben pedig az, hogy a kis gyerekeket célszerű a saját intézményében zenére oktatni a közlekedési nehézségek miatt.

Az előzőkből következik, hogy szoros kapcsolatban vagyunk a kerület iskoláival. Növendékeink rendszeres szereplői a különböző ottani rendezvényeknek, de az énekórákon is gyakran tartanak bemutatókat. Az óvodákba is ellátogatunk megismertetni a hangszereket leendő növendékeinkkel, előkészítő foglalkozásokat szervezünk számukra, évente egy koncerten vendégül látjuk őket a zeneiskolában.

Az évente megrendezett növendékkoncert-sorozatunk, az aktuális zenei eseményekhez, évfordulókhöz kapcsolódó rendezvényeink nyilvánosak, ingyenesek, ezeket folyamatosan meghirdetjük a helyi újságban és TV-ben, így az érdeklődő polgárok figyelemmel kísérhetik munkánkat és annak eredményét.

Rendszeres és szoros a kapcsolatunk a kerület különböző intézményeivel

(Öregek otthona, Nyugdíjasház, Vöröskereszt stb.). Gyakran kéri ünnepségeiken növendékeink közreműködését. Minden ilyen felkérést örömmel fogadunk és szívesen teljesítünk.

Az Önkormányzati testület ill. a Polgármesteri Hivatal szintén számít tehetséges növendékeink vagy művésztanáraink fellépésére társadalmi vagy egyéb rendezvényein.

4. TOVÁBBI KAPCSOLATAINK

Oktatási Hivatal (OH)

Tevékeny részesei, rendezői vagyunk országos versenyeknek, melyeket ez az intézmény szervez.

Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége (MZMSZ)

Iskolánk a Szövetség alapító tagja, mivel az intézményi érdekvédelmet fontosnak tartjuk. Rendezvényei egy részének helyet adunk, képviseljük magunkat egyéb fórumain is.

Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete

Iskolánk tanárainak mintegy 70%-a tagja e jelentős érdekképviseleti szervnek.

Európai Zeneiskolák Szövetsége (EMU)

Tagságunkat a MZMSZ-n keresztül gyakoroljuk.

Belföldi iskolai kapcsolataink

Budapesti kerületi zeneiskolák

Évente egyszer tanári kirándulás keretében meglátogatunk egy vidéki zeneiskolát, hogy közvetlen információt kaphassunk a zeneoktatás országos helyzetéről, kissé kitekintve saját világunkból. A meglátogatott intézmény tanári karát viszontlátogatásra is meghívjuk.

Külföldi kapcsolatok

Rendszeresen tartanak kurzusokat iskolánkban a The East Helsinki Music Institute vendégprofesszorai, az intézménnyel kölcsönös tanár-növendék látogatásra is sor került. Terveink között szerepel egy többek között velük is közös EU-s pályázat beadása.

2003-ban szakmai látogatást tett nálunk a bécsi Musikschule Hansson-Zentrum zeneiskola küldöttsége. 2004-ben viszontlátogatásra került sor.

II. ZENEISKOLÁNK JELENLEGI MŰKÖDÉSI STRUKTÚRÁJA, SZEMÉLYI FELTÉTELEK

1. AZ ISKOLA SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE, MUNKATÁRSAI

Szervezeti felépítés

igazgató
igazgatóhelyettes(ek)
iskolavezetőség
pedagógusok

Az iskola vezetője egyszemélyi felelősséggel az **igazgató**. Részleges munkáltatói jogkörrel rendelkezik az intézmény közalkalmazottaival kapcsolatban. Közvetlen munkatársai az **igazgatóhelyettes**, a **gazdasági vezető**, az **iskolatitkár** és a **tanszakvezetők**. Észrevételeikkel, tanácsaikkal, feladatvállalásaikkal segítik a vezetőt munkájában.

Az **iskolavezetőség** tagjai:

igazgató
igazgatóhelyettes(ek)
szakszervezeti titkár
tanszakvezetők (6 fő)
a Közalkalmazotti Tanács vezetője

1.1. Pedagógusok

A pedagógiai munka elvégzésére **37** pedagógus álláshely áll rendelkezésre. Ezek megoszlása hangszerenként a következő.

Hangszer	Fő	Ebből rész- foglalkozású	Főiskolai végzettségű	Egyetemi végzettségű
zongora	12	10	10	2
zongora, fagott	1	-	1	-
hegedű	6	4	6	-
gordonka	6	3	4	2
fuvola, furulya	3	2	3	-
furulya	2	1	1	1
klarinét, furulya,	2	2	2	-
trombita, furulya, szaxofon	2	1	2	-
gitár	4	2	4	-
magánének	1	-	-	1
ütő	2	2	2	-
szolfézs	6	3	3	3
korrepetíció	4	2	2	2
ÖSSZESEN	51	32	40	11

A zeneoktatás sajátosságai miatt ilyen sok a részfoglalkozású kolléga, akik közül aktív korú (25 fő), nyugdíjas (7 fő).

Az iskola tanárai közül

középfokon is tanít 1 fő;

rendszeres kottaszerkesztői, írói munkát végez 3 fő;

a központi tanterv elkészítésében minisztériumi felkérésre részt vett 6 fő;

hangszeres művészként is tevékenykedik 9 fő;
 továbbképző tanfolyamokat vezet 5 fő;
 választott kerületközi munkaközösség-vezető 2 fő;
 vezetőképzőt végzett 1 fő;
 könyvtárosi másoddiplomát szerzett 2 fő;
 kitüntetésben részesült:

Arany Katedra díj: 1 fő;
 Közszolgálati Érdemérem (arany fokozat): 2 fő;
 Pro Civibus díj: 2 fő; az iskola dolgozói közössége;
 Kölcsey Ferenc díj: 1 fő
 kerületi művelődési díj: 8 fő és az iskola dolgozói
 közössége

Mindezek az adatok azt tükrözik, hogy zeneiskolánk tanári kara magasan kvalifikált, aktív szakmai életet mondhat magáénak mind az előadóművészi pályán, mind pedig a zeneoktatással kapcsolatos tudományok terén is.

1.2. Az iskolában működő egyéb szervezetek

Közalkalmazotti Tanács (3 fő)

Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete

Az iskola működési rendjét a Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint a Kollektív Szerződés szabályozza, amelyekben foglaltak a zeneiskola valamennyi dolgozójára vonatkozóan kötelező érvényűek.

2. TANULÓI LÉTSZÁM

A tanulók létszáma a 2012/2013-as tanévben **594** fő, ebből 26 fő két tanszakos (2 fő két hangszeren tanul, 24 fő előképzős és mellette hangszeres).

A tanulók megoszlása hangszerenként

Hangszer	Létszám
zongora	159
hegedű	70
gordonka	63
fuvola	38
furulya	48
klarinét	12
fagott	5
trombita	4
harsona	2
gitár	58
magánének	15
ütő	18
kamarazene	10
előképző	86
ÖSSZESEN	594

3. KIHELYEZETT TAGOZATOK A 2012/2013-AS TANÉVBEN

Tanítási helyek	Cím	Tanított tantárgyak	Tanárok száma	Tanulók száma
Szabolcsi Bence Zeneiskola (központ)	1052 Bp. Vármegye u. 9.	zongora, hegedű, gordonka, fuvola, furulya, klarinét, fagott, trombita, harsona, gitár, magánének, ütő, szolfézs, zeneelmélet, zeneirodalom, kamarazene	44	390
Váci utcai Ének-zenei Ált. Iskola	1056 Bp. Váci u. 43.	gordonka, fuvola, gitár, szolfézs, előképző	4	41
Hild József Általános Iskola	1051 Bp. Nádor u. 12.	zongora, hegedű, gordonka, gitár, szolfézs, előképző	7	63
Szemere Bertalan 12 évfolyamos Iskola	1054 Bp. Szemere u. 5.	zongora, hegedű, gordonka, furulya, szolfézs, előképző	5	47
Szent István Általános Iskola	1054 Bp. Szemere u. 3.	zongora, furulya, trombita, hegedű, gitár, szolfézs, előképző	4	53

ÖSSZESEN:

64

594

III. ZENEISKOLÁNK NEVELÉSI PROGRAMJA

A zeneiskolai oktató-nevelő munka általános jellemzőit a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről és a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet határozza meg.

1. ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK

1.1. A zeneiskola funkciói

Az alapfokú zenei képzés:

- Alapfeladatot ellátó művészeti oktatás és nevelés;
- „Az alapfokú művészeti iskola feladata, hogy kibontakoztassa a művészi képességeket, fejlessze a művészi tehetségeket, igény esetén felkészítsen szakirányú továbbtanulásra.” /Nkt. 16.§ (1)/;
- „A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet.” /Nkt. 16.§ (2)/

1.2. “Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói

A.) Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket. Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

B.) A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.

C.) A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

1.3. A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.

A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyág a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása). A zenei olvasás és írás alapfokot meghaladó készségek megalapozása és kifejlesztése.

A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.

Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.

A zenei műszavak és jelentésük megismertetése.

A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.

A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.

A kortárs zene befogadására nevelés.

A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.

Az értékes zene megszerettetése. A növendék zenei ízlésének formálása.

A tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés.

A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.

A zenei élet eseményei iránt érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a zenei életben.

Tehetséggondozás.

A zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

A növendékek rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra való nevelése.

A tanuló aktív muzsikálásra való nevelése.

Közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein.

Az amatőr zenekarokban, kamaraegyüttesekben, kórusban történő aktív részvételre való előkészítés, ösztönzés.

Cserekapcsolatok létesítése hazai és - lehetőség szerint - külföldi zeneoktatási intézményekkel.”

2. ZENEISKOLÁNK OKTATÓ-NEVELŐ MUNKÁJÁNAK JELLEMZŐI, SPECIÁLIS TERÜLETEI

2.1. Alapelveink

A növendék egész személyiségének fejlesztése, hiszen a zene tanulása más területeken is jobb eredmények elérését segíti elő.

Éppen az előbb említettek miatt minden hozzánk jelentkező számára biztosítani kívánjuk a zenetanulás lehetőségét.

Nyitottság új ill. más pedagógiai módszerek, irányzatok, stílusok stb. felé.

A kamarazenélés központi feladatként való kezelése, a társas zenélésre való alkalmasság és igény kialakítása és fenntartása.

A magyar nemzeti identitás fejlesztése, a magyar zene szolgálata.

Szabolcsi Bence, névadónk munkásságának mind szélesebb körben való megismertetése.

2.2. Céljaink

A kamarazenélés fejlesztése érdekében:

A tanszaki struktúra átgondolása és esetleges átalakítása annak érdekében, hogy kamara-szempontról hiányzó hangszerek oktatása is beindulhasson (pl. oboa).

A hiány-hangszerek oktatására új státusz létesítése.

A kamarazene főtárgyként való oktatásának bővítése.

A kamarazene-oktatás személyi feltételeinek megteremtése (megfelelő képzettségű tanárok megbízása ezzel a feladattal, lehetőség szerint a jelenlegi kollégák közül).

A "régizene" oktatásának bevezetése egyes tanszakokon belül, a személyi feltételek megteremtése, megfelelő hangszerpark beszerzése (pl. viola da gamba-consort).

A tanári személyiség folyamatos ápolása, fejlesztése, a kollegiális légkör javítása.

Az iskolán belüli kommunikáció fejlesztése minden szinten (a vezetőktől kezdve a technikai dolgozóig).

2.3. Feladataink

(Csak azokra a feladatokra térek itt ki, amelyeket a tanári kar saját erőből, jobb szervezéssel, átcsoportosítással meg tud oldani. Sajnos az előző pontban célok jó részének plusz anyagi vonzata van, így csak a mindenkori körülmények és lehetőségek bölcs, körültekintő kihasználása ill. a fenntartó hathatós támogatásával valósíthatók meg.)

Kollegák részvételének ösztönzése kamarazenei továbbképzéseken, kurzusokon.

Minél többen legyenek alkalmasak erre az oktatási formára.

Kollegák részvételének ösztönzése "régizenei" továbbképzéseken, kurzusokon.

Az előbbi két témából tantestületi nevelési értekezletek szervezése, tartása neves külső előadókkal is, a közös kritérium-rendszer kialakítása.

Kollegák személyiségfejlesztési, kommunikációs tréningeken, tanfolyamokon való részvételének ösztönzése, nevelési értekezletek szervezése ebben a témában.

2.4. Eszközök

A fentebb meghatározott alapelveknek megfelelő célrendszer megvalósulásának legfőbb tárgyi eszközei a hangszerek. Ezek folyamatos karbantartása, javítása, állagmegőrzése hatalmas, de megkerülhetetlen feladat. Erre a mindenkori költségvetés biztosít több-kevesebb forrást legfőképpen. (Sajnos más lehetőség ritkán adódik.) Új hangszerek beszerzése is hasonló nehézségekbe ütközik, pedig minőségi javulás csak ezen az úton érhető el. (A sokszínű, értékes kamarazenehez szükséges új

tanszakok bevezetése is hangszervásárláshoz kötött.) Ezért más anyagi lehetőségek felkutatása elengedhetetlen!

Szellemi "eszközeink" kihasználtsága, mozgósítása csak rajtunk múlik. Ezen a téren mindig akad mit javítani. A már említett továbbképzések, az új módszerek iránt való nyitottság stb. mind-mind ezt szolgálják.

2.5. Eljárások

A megfogalmazott alapelveknek való megfelelés részben nem igényel semmiféle eljárást, hiszen kis odafigyeléssel beépíthető a mindennapi gyakorlatba.

A kamarazene ügyét – alapelveként - a következő eljárások segíthetik:

- Állandó kamaracsoportok szervezése, ezek gyakori szerepeltetése.
- Az éves kamarazene-verseny átszervezése, konszenzuson alapuló szabályrendszer kialakítása, a kritériumok egyértelműsítése.
- Olyan tanári műhelyek szervezése és működtetése, amelyek folyamatos működése biztosítja a magas szakmai színvonalat.

3. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

"A személyiségfejlesztés az önfejlődés elősegítése, a belső lehetőségeket

kicsalogató és azokat társas kapcsolatokban kipróbáló

öntapasztalás folyamata, melynek során arra építünk, ami a személyiségünkben lehetőségként adott. Olyan élményekkel szolgáljuk e fejlesztőmunkát leginkább, amelyekben a gyermek önmaga rájöhet arra, hogy mire képes." (Bagdy Emőke)

Iskolánkba egyéni vagy szülői motiváció alapján jelentkeznek a gyerekek, ami azért lényeges, mert a művészetre nyitott, fogékony tanulóink rendszerint szívesen és örömmel fogadják be a tananyagot, és az elsajátítás folyamata is könnyebb.

Tapasztalataink szerint beilleszkedési nehézségekkel nem kell megküzdniük tanulóinknak, ami a nyugodt, harmonikus tanórai légkörnek, a sokszínű

egyéni képességek pedagógiai elfogadásának, az inspiráló, segítő tanári hozzáállásnak és az együtt alkotásnak köszönhető. Az esetleg mégis tapasztalható, túlzott impulzivitásból keletkező fegyelmezetlenség szülői konzultációkkal, egyéni teljesítmény-ütemezéssel stb. könnyen kezelhető.

Tanulási kudarc a zenei képzés tematikája alapján nem jellemző. Azt azonban fontos kiemelni, hogy az ebben a képzésben részesülő tanulók tanulmányilag kimutathatóan jobb teljesítményre képesek más tantárgyak esetében is, mint a zeneiskolába való beiratkozásuk előtt. A jelenség háttérében a művészetek érzelmi és értelmi intelligenciára való hatása áll. A művészetekkel foglalkozó gyerekek ráadásul gyakran találhatnak rá alkalmat, hogy feszültségeiket "kivetítsék, kialkossák" magukból, és ezáltal eredményesebb tanulásra lesznek képesek.

A szociális hátrányok enyhítésében nagy szerepet tulajdonítunk annak, hogy minden növendék számára egyenlően jó tárgyi és személyi feltételeket biztosítsunk, hiszen ez a legfontosabb kritériuma a pedagógiai program eredményes megvalósulásának.

4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Zeneiskolánk tantestülete a kamarazene oktatását, a kamarázás mindennapi gyakorlatának bevezetését már egészen kicsi kortól fontosnak tartja. A lehetőségektől függően azonos tagokból álló, többször együtt szereplő kamaracsoportok létrehozása pedagógiai munkánk egyik központi elve. E munka kiteljesedése az évente rendszeresen megrendezett "Kamarazenei Napok" rendezvénysorozata és a bérletes hangversenyeinken is rendre megjelenő kamaraszámok. Közösségfejlesztési szempontból sokat jelentenek az itt felsoroltak, hiszen ez a tevékenység segíti kialakulni és állandóan fejleszti az alkalmazkodóképességet, a szocializációt, a kommunikációt. A tanulók együtt érik el sikereiket, egymást segítik annak elérésében. A tudatos és fegyelmezett alkalmazkodás vállalásával kifejlődik az együtt gondolkodás élménye is.

A jó teljesítmények dicsérete, a józanul megfogalmazott kritika elvezeti a növendékeket a reális énkép kialakításához, hozzájárul értékítéletük objektivitásához.

Iskolánkban az újra elkezdett zenekari munka is közösségfejlesztő és közösségteremtő hatású.

5. A TEHETSÉG, A KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

“A tehetség valamely adottságnak, képességnek vagy képesség együttesnek kimagasló szintje, a feladatok iránti erős elkötelezettség és a magas kreativitás kölcsönhatása.” (Pedagógiai szakkifejezések 1997.)

A tehetséggondozásnak ma többféle módja létezik: az elkülönítés (speciális tanfolyamok, osztályok, csoportok, műhelyek kialakítása), a gyorsítás (a kiemelkedően tehetséges tanulók esetén a tanulási szakaszok lerövidítése), továbbá a dúsítás (egy-egy téma mélyebb feldolgozása). Az alapfokú művészetoktatás keretein belül mindhárom módra lehetőség nyílik.

A kreativitás “alkotásra való képesség; az ember teremtő, újat létrehozó, a meglévőt javítani akaró szándéka, képessége; megnyilvánul tevékenységében, annak produktumaiban, valamint a magatartásában és életvitelében egyaránt; igen komplex jelenség.” (Pedagógiai szakkifejezések 1997.)

A kreativitás kialakulását a hibáktól való félelem csökkentésével, a bizalom légkörével és az együttes munka hasznosságának hangsúlyozásával segíthetjük elő. Fontosnak tartjuk, hogy nem kizárólag a kiemelkedően tehetséges tanulók képességfejlesztését vállaltuk, hanem a kevesebb adottsággal hozzánk érkezők képességének kibontását is feladatunkul tűztük ki magunk elé.

Az alapfokú művészetoktatás egyik legfontosabb feladata a tehetséggondozás. Ezért azokat a központi tanterveket fogadtuk el, és néhány tantárgyban olyan módosításokat ill. kiegészítéseket tettünk, amelyek ebben az irányban teszik hatékonyabbá tevékenységünket.

Művésztanáraink rendszeresen felkészítik növendékeinket kerületi, fővárosi és országos tanulmányi versenyekre. Ez is a tehetséggondozás fontos területe, hiszen ki kell tudni választani az összes tanuló közül azokat, akiknek javát szolgálja a kemény megmérettetés. A többieket pedig a rendszeres munka megkövetelésével lehet adottságaik kiteljesítésére serkenteni.

6. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES, A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

Pedagógiai programunk végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések jegyzéke törvényileg meghatározott. Helyzetünk felmérése és a hiányok pótlásának ütemezése 2000-ben elkészült, és eszerint folyik a megfelelő feltételek kialakítása. Ezek konkrét felsorolását nem tartjuk szükségesnek e program keretében. Jelenlegi helyzetünkről és a szükséges fejlesztésekről az alábbiakban szólnunk.

6.1. Tárgyi feltételeink

Zeneiskolánk központját, a Vármegye utcai műemléképületet 1997-ben vehettük birtokba. A tervezés és kivitelezés folyamán messzemenőig figyelembe vették egy zeneiskola kialakításának szakmai szempontjait. A belső terek kialakítása és esztétikuma, célszerűsége és praktikuma olyan körülményeket teremtett munkánkhoz, amelyeket méltán nevezhetünk XXI. századnak.

Az **épületben** 120 fős hangversenyterem hozzá kapcsolódó stúdióval, 50 fős kamaraterem, megfelelő nagyságú irodák, 21 hangszeres oktatóterem, 2 szolfézsterem, könyvtár, karbantartó műhely és egyéb kiszolgáló helyiségek találhatóak. A bútorzat új és szép, a műszaki berendezések korszerűek.

Kihelyezett tagozatainkon sajnos nem ilyen jó a helyzet. Jelenleg összesen 6 kerületi általános iskolában tanítunk 12 olyan osztályteremben délután,

ahol délelőtt közismereti oktatás folyik, így a megfelelő felszereltség és az esztétikus környezet sokszor nehezen biztosítható.

Zeneiskolánk **hangszerellátottsága** - főleg minőségi szempontból - sok kívánnivalót hagy maga után.

Zongorák és pianínók: számuk megfelel a törvényben előírt minimális követelménynek, állapotuk azonban siralmas. 2-3 hangszert azonnal le kellene selejtezni, a többi javítására hangszerész mesterünk állapotfelmérése szerint mintegy 4,5 millió forint kellene. Költségvetésből erre csak kevés jut, örülünk, ha a rendszeresen szükséges hangolásokat fedezni tudjuk. 2007-ben sikerült egy megfelelő minőségű hangversenyzongorához jutnunk.

Vonós hangszereink állapota kielégítő, hála főállású hangszerészünk folyamatos karbantartó munkájának. (Csak néhányuk érett meg már a selejtezésre.) Számukat azonban (bár az előírásoknak megfelel) állandóan növelni kell, mert sajnos egyre kevesebb család engedhet meg magának hangszervásárlást, mi pedig növendék nélkül maradunk, ha nem tudunk elegendő instrumentumot kölcsönözni. A hegedű tanszak rendelkezik egy mesterhegedűvel és két ún. kismester hangszerrel. Megemlítendő még, hogy a vonók és a hangszertokok sokkal gyorsabban amortizálódnak a mindennapos használat során, mint a hangszerek, értékük viszont jóval kisebb, mint azoké. A selejtezési eljárás ill. a csere mégis ugyanolyan bonyolult, mint egy nagyobb értékű eszköz esetében. Megoldást az jelentene, ha a leltárban fogyóeszközként lennének nyilvántartva.

Fafúvós hangszereink is folyamatos felújítást igényelnek, amit alkalomszerűen végeztetünk mesterekkel. Néhányuk selejtezésre vár, azok pótlása nagyon fontos, új beszerzésekre is gondolnunk kell az előbb említett okok miatt.

A rézfúvós hangszerek állapota közepes. Amennyiben fenn kívánjuk tartani a tanszakot, és ezt akarjuk, itt is folyamatos karbantartó munkát kell végeztetnünk.

Az ütőterem felszereltsége jó, kielégítően szolgálja a tanszak igényeit.

Audiovizuális eszközökkel való ellátottságunk szintén jónak nevezhető, mivel új épületünk új felszerelést is kapott, és akkor megpróbáltunk minden jogos és korszerű igényt megfogalmazni ezen a területen is. Néhány dolog beszerzésére mégis szükség lesz a minimális eszközlista előírásai miatt.

6.2. Fejlesztési szükségletek

Központi épületünk kialakítása és felszereltsége majdnem minden igényt kielégítő. Sajnos ugyanez nem mondható el a más iskolákba telepített tagozatokról. A kihelyezett hangszerek állagának megőrzése, a megfelelő tárgyi felszereltség (pl. bútorzat, műszaki cikkek) sokszor nehezen biztosítható a helyi viszonyok bizonytalanságai miatt (nem megoldott a vagyonbiztonság). Ennek megoldására fokozott erőfeszítésekre van szükség, természetesen nyomatékosan kérve a befogadó intézmény segítségét is.

A hangszerkarbantartásról és a beszerzésekről korábban már volt szó, az ott tett megállapítások ide is vonatkoznak.

Egyéb berendezések

A Minisztérium által kibocsátott minimális eszközjegyzék előírásai szerint a következő berendezések beszerzése válik szükségessé törvényes működésünkhöz az elkövetkezendő évek folyamán.

Hangszeres oktató termek: egy-egy metronóm és magnetofon.

Elméleti tantermek: írásvetítő, diavetítő, episzkóp, számítógép, DVD lejátszó, nyomtató.

Ezek beszerzésének ütemezéséről a fenntartóval kell megegyeznünk.

Zeneiskolánk meglévő tantárgyi struktúráját, arányait jónak tartjuk, amely megfelel egy belvárosi zeneiskola követelményeinek. (Növendékeink száma évről évre szinte ugyanannyi.) Az alapelvként elfogadott kamarazene-prioritás eredményezhet belső átrendeződéseket, mint ahogy azt már tárgyaltuk korábban. A változtatások kezdeményezésekor a kerületi és a fővárosi fejlesztési tervet mindig figyelembe kell venni.

7. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

7.1. Kapcsolattartás a szülőkkel

A zeneiskolai oktató-nevelő munka sikerességének egyik fontos feltétele, hogy a növendékek szüleivel milyen a tanár és milyen az iskola viszonya. Egyetértenek-e az alapvető célkitűzésekben, kölcsönösen bíznak-e egymásban, meg tudnak-e egyezni abban, hogy meddig tart a szülő és meddig a pedagógus kompetenciája stb.? Az iskola pedig ne hatóságként funkcionáljon, folytonosan csak követelve valamit, hanem gyermekközpontúan, de igényesen és magas szakmai színvonalon munkálkodjék.

A szülők és a tanárok megfelelő viszonyának kialakítása a két fél alapvető feladata, felelőssége. A kollégák kulturált formában közölik a szülőkkel, hogy mit vár az iskola, mik a követendő szabályok, és ezzel kapcsolatban mit kérünk tőlük.

Zeneiskolánkban jelenleg semmiféle szülői szervezet nem működik, mert az esetleg kialakuló konfliktusok kb. 90%-ának feloldása tapasztalatunk és meggyőződésünk szerint ember-ember között valósítható meg. Azonban a maradék 10%-ot sem szabad elhanyagolnunk, ezért amennyiben igény mutatkozik valamilyen szülői fórum létrehozására, ennek semmi akadálya nincs.

A problémák megbeszélése és kiküszöbölése most is folyamatosan lehetséges, hiszen az iskola vezetősége, annak tagjai soha nem zárkóztak el attól, hogy bárkit meghallgassanak, hogy az esetleges konfliktusokat feloldják a lehető legjobb megoldások felkutatásával.

7.2. Az iskola, a pedagógusok és a növendékek kapcsolattartási formái

Zeneiskolánkban diákönkormányzat vagy más diákszervezet nem működik. Ennek oka nem valamiféle diktatórikus oktatáspolitikai felfogás, hanem a zeneiskolai munka sajátossága (tevékenységünk nagy része egyéni órák

keretében zajlik). E szituáció természetes velejárója, hogy a felmerülő problémák azonnal személyes kontaktusban megoldhatók tanár és növendék között. Ha ez így nem teljesül, akkor be tud kapcsolódni a konfliktusok feloldásába az iskolavezetés.

Természetesen ha bármiféle megkeresés érkezik hozzánk annak irányában, hogy szükség lenne valamiféle diák-érdekvédelmi szervezetre, biztosítani fogjuk annak létrehozási feltételeit.

7.3. A kapcsolattartás speciális formája, az osztályfőnöki munka

A közalkalmazottaknak szóló 1992. évi XXXIII. törvény közoktatási intézményekben történő végrehajtásáról rendelkező 138/1992. (X.8.) Kormányrendelet 15. §-ának (1) illetve (2) bekezdése szerint a pedagógus-munkakörben foglalkoztatott közalkalmazott pedagógusok részére osztályfőnöki pótlék jár, amennyiben önálló tanulócsoport-vezetői feladatot látnak el.

Osztályról vagy önálló tanulócsoportról akkor beszélünk, ha azonos feladat-ellátási helyre járó tanulók, meghatározott közös pedagógiai feladatok végrehajtásához, legalább egy nevelési évre, tanévre oktatásszervezési egységet alkotnak. Intézményünkben osztálynak vagy önálló tanulócsoportnak minősül egész állású pedagógus esetén 18-22 főből, fél állású esetén 8-10 főből álló főtárgyat tanuló csoport, ezért a főtárgyat (hangszert) teljes óraszámában oktató főtárgy tanároknak, mint osztályfőnököknek osztályfőnöki pótlék és órakedvezmény jár.

Osztályfőnöki feladatnak minősül intézményünkben a rendszeres kapcsolat fenntartása a tanulókkal, szülői értekezlet tartása, folyamatos konzultáció a szülőkkel gyermekük fejlődés kapcsán, a tanulók tananyaggal való ellátása, az iskolai rend szerint a kötelező illetve választható tárgyakra való jelentkezés rendjének ismertetése, közös foglalkozások, növendékhangversenyek szervezése, vezetése.

Osztályfőnöki típusú feladatnak minősül továbbá, a főtárgy tanár kapcsolattartása a szülőkkel, adott esetben a közismereti iskolával, valamint adminisztratív feladatok ellátása, mint a foglalkozási naplók kitöltése, vezetése, tájékoztató füzet kitöltése, folyamatos vezetése, bizonyítvány, törzslap kitöltése, összeolvasása. Az iskola belső rendje szerint a gyermekjóléti, adott esetben gyermekvédelmi feladatok ellátása, házirend ismertetése, balesetvédelmi oktatás megtartása, közös iskolán belüli és kívüli programok (ifjúsági ismeretterjesztő hangversenyek) szervezése és vezetése.

IV. ZENEISKOLÁNK HELYI TANTERVE

Intézményünk nevelőtestülete az alapfokú művészetoktatás tantervi programját (27/1998. MKM. rendelet) a tanszakok többségében a minimális követelmények szintjén változtatás nélkül elfogadta, csak néhány kiegészítést tettünk a hegedű, a zongora, a szolfézs és a zenetörténet tantervhez. Éppen ezért az alább felsorolt tanszakokra vonatkozó képzési időt, óratervi táblát, választható tantárgyakat stb. nem tárgyaljuk e tanterv keretében, hiszen azok részletesen szerepelnek az előbb említett rendeletben.

1. A ZENEISKOLAI KÉPZÉS SZERKEZETE, ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A képzést a szolfézs és hangszeres előképző vezeti be, amelynek keretében a zenei alapfogalmak, az írás-olvasás megtanítása történik.

A szolfézs előképzősöket adottságuknak és alkatuknak megfelelő hangszerre irányítjuk. A hangszeres növendékek egyéni óra keretében "A" és "B" tagozaton tanulhatnak. Az "A" tagozat feladata a zenei "amatőrök" nevelése, a zenét szerető és értő, bizonyos hangszeres tudással rendelkező koncertlátogató közönség kialakítása, heti 2x30 perces hangszeres óra keretében. Az arra alkalmasnak tartott, tehetségesebbnek

mutatkozó növendékeket az első osztály elvégzése után "B" tagozatra irányítjuk. Ezek a tanulók hetente 2x45 perces emelt szintű oktatásban részesülnek, hiszen ők jelentik a zenei pálya majdani utánpótlását.

Mindkét tagozat növendékei a hangszeres főtárgyi órák mellett heti 2x45 perces foglalkozásban - kötelező tárgyként - szolfézst tanulnak. A további kötelező és kötelezően választható ill. választható tantárgyakkal kapcsolatos előírásokat, tudnivalókat a 32/1999. (VIII. 18.) OM. rendelet részletesen szabályozza.

Kivételes esetben szakirányú szabadidős foglalkozás (pl. koncert-látogatás, opera megtekintése stb.) beszámítható a főtárgy ill. a kötelező tárgy heti óraszámába, ha azt a tanár indokoltnak tartja, és ezzel nem törik meg túlzottan a tantárgyi folyamatos haladás.

2. ZENEISKOLÁNK TANSZAKAINAK KÉPZÉSI STRUKTÚRÁJA

2.1. A főtárgyi képzési idő

Egyéni oktatás		Képzési idő (év)
Hosszú tanszakok	billentyűs	12
2+6+4	vonós	12
	fafúvós	12
	rézfúvós	12
	akkordikus	12
	vokális	12
Csoportos oktatás		
kamarazene		4
szolfézs		10
zeneelmélet, zenetörténet*, zeneirodalom, történeti tánc, improvizáció, kamaraének		6

2.3. A kötelező tárgyak képzési ideje

Tantárgy	Óraszám	“A” tagozat	“B” tagozat
Szolfézs			
Hosszú tanszakok	2x45'	4. évfolyam végéig	10. évfolyam végéig
Zongora			
Ütő	1x30'		5. évfolyamtól
Magánének	1x30'		2. évfolyamtól
Szolfézs	1x45'	1-10. évfolyamon	1-10. évfolyamon
Zeneelmélet	1x45'	1-8. évfolyamon	
Zenetörténet, zeneirodalom	1x45'		
Kötelező hangszer			
Kamarazene	1x30'		1-4. évfolyamon

2.4. A tanítási órák időtartamának összefoglalása

Főtárgy (egyéni)	
„ A ” tagozat	heti 2x30'
„ B ” tagozat	heti 2x45'
Kötelező és kötelezően választható tárgyak	
Elmélet:	heti 2x45' heti 1x45'
Zongora:	heti 1x45' heti 1x30'
Második hangszer:	heti 1x30'
Hangszeres előkészítő	
Egyéni:	heti 2x30'
Csoportos:	heti 2x45'
Kamarazene:	heti 1x45'
Zenekar, kórus:	heti 2x45'

Csoportlétszámok

Előképző:	8 - 15 fő
Szolfézs:	8 - 15 fő
Zenekar, kórus:	12 főtől
Hangszeres előkészítő:	3 -5 fő
Kamarazene:	2 -12 fő

3. A KOTTÁK ÉS TANKÖNYVEK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A kiválasztás alapvető szempontja, hogy a zenei anyag maximálisan segítse a tanuló zenei fejlődését.

A kottaanyag tartalmazza a növendék életkorához igazodó, a tudásszintbe épülő előadási, technikai, stiláris elemeket.

A tantervi programok tartalmazzák az egyes hangszerek évfolyamaira javasolt irodalmat, amelyből a tanár a növendék adottságainak megfelelően választhat. Figyelembe kell venni a választott kották beszerezhetőségét és árát is. Az elméleti tárgyak kotta és tankönyv kiválasztásánál szintén a tantervi programok az irányadók.

4. A TANULÓI JOGVISZONNYAL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK

A tanulói jogviszony létesítésének feltételeit a 11/1994. (VI. 08.) MKM rendelet és a Köznevelésről szóló 1993. évi LXXIX. törvényt módosító 1999. évi LXVIII. törvény szövege tartalmazza. A zeneiskolába speciális képességvizsgálat alapján iratkozhatnak be a tanulók. A felvételnél figyelembe kell venni, hogy a gyerekek joga, hogy alapfokú művészetoktatásban részesüljön (Ktv. 10. §. (3) bekezdés).

A képességvizsgálat szempontjai:

Előképző: hallás, ritmusérzék, tiszta éneklés.

Hangszer: az előképző eredményes elvégzése és/vagy hallás,
ritmuskészség, manuális készség, memória, fizikai adottság.

Magánének: az előbbieken kívül fiziológiai, életkori érettség.

A jelentkezés alapján felvételt nyert növendékek egy része az előképző osztályaiba iratkozik be. Az alapfok 1. osztályába jelentkező növendékek szaktanárokból álló bizottság javaslata és az intézmény igazgatójának döntése alapján kezdhetik el hangszeres tanulmányaikat.

A növendékek felvételi meghallgatása május végén-június elején történik a zeneiskola központjában. A felvételi hirdetményt kifüggesztjük az iskolában és a kihelyezett tagozatokban, megjelentetjük a „Belváros-Lipótváros” című helyi lapban. Ennek időpontja legalább egy hónappal előzze meg a felvételi napját. A tájékoztatóban fel kell hívni a figyelmet arra, hogy az intézmény nem készít fel az alapműveltségi vizsgára illetve az érettségire (51. §. (2) bek.).

A felvételi eredményét a központi épületben és a kihelyezett tagozatokban is kifüggesztjük. A fel nem vett tanulót irányíthatjuk más hangszerre (esetleg előképzőbe) vagy várakozó listára kerülhet.

A zongora tanulását választó növendékeknél előnyben részesülnek azok, akiknek van hangszerük. Amennyiben a szülők egy év türelmi idő leteltével sem tudnak gyermeküknek az eredményes tanuláshoz nélkülözhetetlen zongorát biztosítani, más hangszerre irányítjuk.

Érvényes zeneiskolai bizonyítvánnyal felvételt kérő tanuló osztályba sorolására a felvételi bizottság tesz javaslatot. A zeneiskolának biztosítania kell az

iskolaváltást, a tanuló átvételét, szükség esetén különbözeti vizsgával vagy évfolyamisméltléssel.

Megszűnik a tanulói jogviszony, ha:

- a szülő vagy nagykorú esetében a tanuló bejelenti, hogy kimarad,
- a tanuló az alapfok elvégzése után nem tesz művészeti alapvizsgát,
- a tanuló a továbbképző elvégzése leteszi a záróvizsgát illetve ha nem tesz záróvizsgát,
- a tanuló fizetési kötelezettségeit nem teljesítette,
- a tanuló felvételt nyert művészeti szakközépiskolába, főiskolára,
- a tanulót más zeneiskola átvette,
- a tanuló jogerős fegyelmi határozatot kap,
- a tanuló tíz tanítási óránál többet mulasztott igazolatlanul, feltéve ha az iskola a szülőt minimálisan két alkalommal írásban figyelmeztette ennek következményeire.

5. A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI, A TOVÁBBTANULÁS LEHETSÉGES IRÁNYAI

5.1. Magasabb évfolyamba lépés

A zeneiskolában a tanulók teljesítményét, a követelmények teljesítését folyamatosan értékelni kell. Az osztályozás lehet részletes, a tanuló órai teljesítményének vagy részfeladatok teljesítésének minősítése. Osztályozhatjuk az egy hónapban nyújtott teljesítményt is. A rész- és havi osztályzatokat a tanár pedagógiai gyakorlata határozza meg.

Félév és tanév végén a tanuló féléves illetve egész évi munkáját kell osztályozni az előírt és teljesített követelmények alapján. Félévkor a növendék teljesítményét a szaktanár értékeli és osztályozza, tanév végén a tanuló vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról.

Az iskola felsőbb évfolyamába lépésnek feltétele a tantervi programban előírt minimális követelmények teljesítése. Felsőbb évfolyamba csak az a növendék bocsátható, aki a főtárgyból és a kötelező tárgyakból eredményes vizsgát (beszámolót) tett.

A tanuló részére kérelemre engedélyezhető egy vagy több évfolyam megisméltlése, abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne /71.§ (5)/

A tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt egy alkalommal az évfolyam megismételhető (115.§ (1). bek. c).

Továbbképző osztályba az alapfok elvégzése után az a tanuló léphet, aki művészeti alapvizsgát tett (71.§ (6). bek.). Ennek megszervezését a 8/2000. (V.24.) OM. rendeletben foglaltak szerint kell elvégezni. Az alapvizsga felmenő rendszerben kerül majd bevezetésre. Az alapvizsgák lebonyolításának helyi rendjét és szabályait e dokumentum 1. számú melléklete tartalmazza.

5.2. Továbbtanulás

- Egyedi szakirányú továbbtanulás a kiemelkedően tehetséges növendékeknek a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola előkészítő osztályában.
- Középfokú szakirányú továbbtanulás a zeneművészeti szakközépiskolákban (7. vagy 8. osztály után).
- Felsőfokú szakirányú továbbtanulás (érettségi után) a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem egyetemi vagy főiskolai tagozatán, ELTE, JATE, KLTE stb. egyetemek tagozatain (ének-zenetanárképző szakok).

A továbbtanulás feltétele a sikeres felvételi vizsga a megfelelő zenei és közismereti tárgyakból.

A zeneiskolai tanulmányok (a hangszeres és ének tudás) jól hasznosíthatók egyéb főiskolákon is (pl. Óvónőképző, Színművészeti Főiskola, stb.).

6. A BESZÁMOLTATÁS ÉS SZÁMONKÉRÉS FORMÁI

Kötelező beszámoltatási formák:

- félévi beszámoló vizsga vagy kis koncert formájában,
- év végi vizsga vizsgabizottság előtt, esetleg koncertszerűen (gyakorlati tárgy),
- összefoglaló óra vizsgálónök jelenlétében (elméleti tárgy).

Lehetséges beszámoltatási formák:

- felmérő dolgozat félévkor és év végén (elméleti tárgy).
- közös óra,
- meghallgatás,

- hangverseny.

7. A TANULÓK ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK FORMÁI

Szöveges értékelés hangszeres előképző és dalosjáték melléktárgyakból:

- jól megfelelt,
- megfelelt,
- nem felelt meg.

A többi kötelező melléktárgy 1-5-ig érdemjeggyel értékelhető.

A szolfézs előképző szorgalom jegyei megegyeznek a főtárgy tartalmi értékelésével, ahol az alapfok 1. osztályából a továbbképző befejezéséig a főtárgy 5, a szorgalom 4 érdemjegy fokozattal értékelhető.

A főtárgy jegyek a térítési díj és tandíj megállapításánál meghatározóak, a szorgalom jegyek ebből a szempontból nem számítanak.

Adható **főtárgy** érdemjegyek:

“A” és “B” tagozaton az elvárások különbözhetnek.

5 (jeles): Az osztályzatnak megfelelő tudásszintű, fejlődésében kiegyensúlyozott, fogékony és muzikális, szerepléseken megbízható.

4 (jó): Változékony fejlődésű és fogékonyságú, anyagvégzése kb. 80%-os, muzikalitása tanári ráhatású, biztonsága nem tökéletes, viszonylag jó szereplő.

3 (közepes): Fejlődése lassú, osztálya minimum követelményét végzi el, tisztességes, korrekt, de nem tehetséges produkciót nyújt, megbízhatatlan szereplő,

2 (elégséges): Osztálya minimum követelményét sem teljesíti, együttműködésre képtelen. Alkalmatlansága miatt - a szülővel megbeszélve - el kell tanácsolni.

1 (elégtelen): A zeneiskolai gyakorlatban alig fordul elő, akkor is többnyire kötelező tárgyból. Ebben az esetben a tanuló egy esetben javítóvizsgát tehet.

Adható **szorgalom** jegyek:

5 (példás) osztályzatot kaphat az a tanuló, aki képességeihez, tehetségéhez mérten tanul, rendszeresen, pontosan készül a feladataira, érdemjegyei megfelelnek a képességeinek.

4 (jó) osztályzatot kap az a tanuló, aki képességeihez, körülményeihez képest jól teljesít, érdemjegyei megközelítik a képességeit.

3 (változó) osztályzatot kap az a tanuló, akinek tanulmányi eredményei jelentősen elmaradnak a képességeitől. Tanulásában csak ritkán tanúsít erőfeszítést, kötelességeit csak figyelmeztetésre és erős tanári ráhatásra teljesíti.

2 (hanyag) osztályzatot kap az a tanuló, aki rendszeresen készületlen, munkája megbízhatatlan, kötelességeit figyelmeztetésre sem teljesíti.

Három alkalmat meghaladó igazolatlan hiányzás esetén "változó"-nál jobb minősítés nem adható.

Javítóvizsga

Főtárgyból és kötelező tantárgyból a tanév végén kapott elégtelen osztályzat esetén a tanuló szeptember első két hetében javítóvizsgát tehet. A javítóvizsga napját az igazgató állapítja meg.

A javítóvizsga idejéről és a vele kapcsolatos tudnivalókról a tanulók szüleit értesíteni kell. Ha a tanuló a javítóvizsga napján nem jelenik meg, vagy a javítóvizsgán nem felelt meg, tanulmányait csak az osztály megismétlésével folytathatja.

A javítóvizsga nem nyilvános és nem ismételhető meg.

Összevont beszámoló

Rendkívüli haladás esetén a szaktanár javaslata és a tanszakvezető véleménye alapján az igazgató engedélyezheti, kettő vagy több osztályból. A beszámoló anyaga 2/3 részben a magasabb osztály anyagából álljon.

8. A TANULÓK TUDÁSSZINTJÉNEK IDŐSZAKOS MÉRÉSE

A tanulók tudásszintjének mérését az egyes tanszakok munkaközösségének éves munkaprogramban meghatározott szempontjai szerint végezzük.

Az egyes osztályok kiválasztásánál az a lényeges szempont, hogy a "szintfelmérés" bizonyos tudásszintet és követelményt igénylő évfolyamokban történjék.

A képzés sajátosságaiból adódóan a hangszeres tanszakokon az előképző és a 3. osztály végén szintfelmérés, a 6. osztály végén az alapfokú, a 10. osztály végén a továbbképző osztályokat lezáró vizsga van. Utóbbiakat - a művészeti alapvizsgát és a művészeti záróvizsgát - a 8/2000. (V. 24.) OM. rendelet alapján kell megszervezni.

Igazolt mulasztások és egyéb méltányolható okok miatt a követelményszint alatt teljesítő tanulóknak zeneiskolai tanulmányaik során lehetőséget adunk az osztály folytatására.

V. A ZENEISKOLA SZOLGÁLTATÁSAI

Az intézmény sokoldalúan kívánja a tanulók zeneművészeti tanulmányait elősegíteni, ezért a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. 53. § (5) bekezdése értelmében tanórán kívüli foglalkozásokat is szervezünk. Szintén e törvény rendelkezik a térítési díj ill. tandíj fizetése ellenében igénybe vehető zeneiskolai szolgáltatásokról. Az alábbiak viszont ingyenes szolgáltatások a tanulók részére.

Az évi 66 foglalkozás körébe tartoznak a meghallgatások, közös órák, tanszaki és egyéb hangversenyek szereplései.

- Tehetséggondozásra (versenyekre, fesztiválokra, beiskolázásra felkészítés) a követelmények magas szintű teljesítése érdekében tehetséggondozó foglalkozás tartható, arra órakeret biztosítható, amely komoly tényezője lehet a minőség fejlesztésének.
- Hangversenyek, nyári táborok a szabadidő hasznos eltöltését, a növendékek szakmai továbbfejlődését szolgálják.

Egyéb szolgáltatások:

- a szociálisan rászoruló tanulóknak térítési díj fizetési kedvezmény vagy fizetési mentesség adása,
- vonós és fúvós hangszerek, hangszer tartozékok kölcsönzése,
- a hangszerek ingyenes vagy kedvezményes javítása, karbantartása,
- kották, tankönyvek kölcsönzése (tanáron keresztül)

Az iskolai könyvtár (zeneműtár) a zenei oktató-nevelő munka hatékonyságát szolgálja.

A kottatár szerepe napjainkra különösen felértékelődött, mivel a

kották árai a családok számára egyre kevésbé megfizethetők. Zeneiskolánk kotta- és könyvtára az elmúlt évek beszerzései, az alapítványi és állami támogatásoknak köszönhetően folyamatosan bővül. A tárgyi feltételek biztosítottak, a személyi feltételeken változtatni kell.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Ez a Pedagógiai Program a Szabolcsi Bence Zeneiskola működésének alapidokumentuma.

A program hatályát a jóváhagyástól számítva első lépésként hat évre képzeljük el. (Az alapfok időtartama általában ennyi.)

Szükségesnek tartjuk évenkénti felülvizsgálatát, értékelését, esetleg módosítását. Ez a nevelőtestület feladata.

A nevelőtestület értekezlet keretében fogadta el a Pedagógiai Programot (lásd a 7. számú mellékletet).